दैनिक
अतुल्य महाराष्ट्र

मुख्य कार्यालय : परळी वैजनाथ बीड महाराष्ट्र | गुरुवार, 29 ऑक्टोबर 2026 | अंक क्र. 165 | वर्षे 4 थे | मुल्य 3 रूपये | पृष्ठे 4

Website : atulymaharashtra.com RNI RGN No. MAH/MAR 2023/52446 Email : dailyatulyamaharashtra@gmail.com

आपल्याकडे काही न्युज सबंधित महत्वाचे व्हीडिओ असतील तर खालील नंबर पाठवा. मो. 8421577797 आपले नाव गुपीत ठेवण्यात येईल

सिंबायोसिस कॉलेज ऑफ नर्सिंगला महाराष्ट्रातील सर्वोत्कृष्ट नर्सिंग महाविद्यालय पुरस्कार

डॉ. सोनोपंत जोशी यांच्या नेतृत्वाखाली संस्थेचा गौरव; मुंबईत 'नर्सिंग होरायझन्स २०२६' पुरस्कार प्रदान

पुणे (प्रतिनिधी) :

पुणे येथील सिंबायोसिस आंतरराष्ट्रीय विद्यापीठांतर्गत कार्यरत असलेल्या सिंबायोसिस कॉलेज ऑफ नर्सिंग (SCON), लवळे या संस्थेला 'नर्सिंग होरायझन्स २०२६' अंतर्गत महाराष्ट्रातील 'सर्वोत्कृष्ट नर्सिंग महाविद्यालय' हा मानाचा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला. मुंबईतील माटुंगा येथील रवी जीवराज चांगडईवाला सभागृहात आयोजित भव्य सोहळ्यात महाविद्यालयाच्या वतीने मुख्य संचालक डॉ. सोनोपंत जोशी यांनी हा पुरस्कार स्वीकारला.

परिचर्या क्षेत्रातील शैक्षणिक गुणवत्ता, सेवाभाव, नेतृत्व, सामाजिक बांधिलकी आणि व्यावसायिक योगदानाचा गौरव करण्यासाठी 'नर्सिंग होरायझन्स'च्या वतीने या पुरस्कार सोहळ्याचे आयोजन करण्यात आले होते. कार्यक्रमाचे उद्घाटन बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या वरिष्ठ परिचारिका अधीक्षिका डॉ. प्रतिमा नाईक आणि मीनाताई ठाकरे कॉलेज ऑफ नर्सिंगच्या प्राचार्या प्रा. प्राची धारप यांच्या प्रमुख उपस्थितीत झाले. 'नर्सिंग होरायझन्स'चे संस्थापक अध्यक्ष सुभानंद शिंदे यांनी प्रास्ताविकातून संस्थेच्या कार्याचा उद्देश स्पष्ट केला.

शैक्षणिक गुणवत्ता आणि आधुनिक सुविधांचा गौरव

सिंबायोसिस कॉलेज ऑफ नर्सिंगमध्ये विद्यार्थ्यांना उच्च दर्जाचे परिचर्या शिक्षण, आधुनिक वैद्यकीय सुविधा आणि प्रत्यक्ष रुग्णसेवेचा अनुभव मिळतो. संस्थेच्या माहितीनुसार, विद्यार्थ्यांच्या प्रशिक्षणासाठी १२०० खाटांचे अत्याधुनिक रुग्णालय आणि वैद्यकीय महाविद्यालयाची सुविधा उपलब्ध आहे.

विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी निसर्गरम्य परिसर, सुरक्षित वसतिगृह, पौष्टिक आहार, विविध उपक्रमांतून कलागुणांना वाव तसेच पात्र विद्यार्थ्यांसाठी विविध संस्थांच्या शिष्यवृत्तीच्या संधी उपलब्ध करून दिल्या जातात. परदेशातील संधींच्या दृष्टीनेही विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले जाते.

'Empowering Nurses: Voice, Vision & Leadership'चा संदेश

'Empowering Nurses: Voice, Vision & Leadership' या ध्येयवाक्यातून परिचारिकांचे सक्षमीकरण, नेतृत्वविकास आणि व्यावसायिक प्रगतीचा संदेश देण्यात आला. बदलत्या आरोग्यव्यवस्थेत परिचारिकांची भूमिका केवळ रुग्णसेवेपुरती मर्यादित नसून आरोग्यशिक्षण, रुग्णसुरक्षा, संशोधन आणि प्रशासन या क्षेत्रांतही महत्त्वपूर्ण असल्याचे यावेळी अधोरेखित करण्यात आले.

पुरस्काराबद्दल प्रतिक्रिया व्यक्त करताना डॉ. सोनोपंत जोशी यांनी सांगितले की, हा सन्मान संस्थेच्या कार्याची दखल घेणारा असून त्यामुळे भविष्यातील जबाबदारी अधिक वाढली आहे. परिचर्या शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्यासाठी आणि विद्यार्थ्यांना सक्षम व्यावसायिक बनवण्यासाठी संस्था यापुढेही प्रयत्नशील राहील, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला.

'नर्सिंग होरायझन्स'चे संस्थापक अध्यक्ष सुभानंद शिंदे यांनी सिंबायोसिस कॉलेज ऑफ नर्सिंगच्या कार्याचे कौतुक करत ही संस्था देशातील तसेच जागतिक स्तरावरील परिचर्या संस्थांसाठी प्रेरणादायी असल्याचे नमूद केले. या सोहळ्याच्या यशस्वी आयोजनासाठी संपादकीय मंडळातील डॉ. सोनोपंत जोशी, डॉ. प्रतिभा चांदेकर, डॉ. रीटा लखानी, डॉ. दीपाली उमाळे, डॉ. प्रतिभा आठरे, श्रीमती शिल्पा शेट्टीगार आणि डॉ. शालिनी अब्राहम यांनी विशेष परिश्रम घेतले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. दीपाली उमाळे आणि डॉ. शालिनी अब्राहम यांनी केले. या पुरस्कारामुळे परिचर्या शिक्षण क्षेत्रातील संस्थेच्या योगदानाला गौरव प्राप्त झाल्याची माहिती अनिल जायभाये बीडकर यांनी दिली.

महिलांनी विवेकी विचार आत्मसात करून स्वत :च्या अस्तित्वाची जाणीव करून द्यावी !

अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीच्या सचिव अ‍ॅड. रंजना गावंडे यांचे प्रतिपादन; मनस्विनी महिला प्रकल्पाचा ४० वा माहेर मेळावा उत्साहात संपन्न

अंबाजोगाई प्रतिनिधी :

महिलांनी आपल्या अस्तित्वाची जाणीव केवळ शब्दांतून नव्हे, तर विवेकी विचार आत्मसात करून कृतीतून करून दिली पाहिजे. अनिष्ट परंपरांना मूठमाती देऊन विज्ञानाची कास धरली पाहिजे, असे प्रतिपादन अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीच्या सचिव अ‍ॅड. रंजना गावंडे यांनी केले.

मानवलोक संचालित मनस्विनी महिला प्रकल्पाच्या वतीने आयोजित ४० व्या माहेर मेळाव्यात 'महिलांचा अंधश्रद्धेकडे वाढता कल' या विषयावर त्या महिलांशी संवाद साधत होत्या. या मेळाव्याला ग्रामीण भागातील ११६ महिलांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदविला.

मानवलोक संचालित मनस्विनी महिला प्रकल्पाच्या वतीने दरवर्षी समुपदेशन केंद्रात नोंदणी केलेल्या तसेच प्रकल्पाशी जोडल्या गेलेल्या ग्रामीण भागातील महिलांसाठी माहेर मेळाव्याचे आयोजन केले जाते. दैनंदिन जीवनातील संघर्ष, अडचणी आणि जबाबदाऱ्यांमध्ये अडकलेल्या महिलांना माहेरचा प्रेमळ ओलावा मिळावा, मनमोकळेपणाने व्यक्त होण्याची संधी मिळावी, त्यांच्यात धाडस निर्माण व्हावे आणि एकजुटीने संकटांचा सामना करण्यासाठी मानसिक बळ मिळावे, हा या मेळाव्यामागील प्रमुख उद्देश आहे.

अंधश्रद्धेपासून दूर राहून विज्ञानाची कास धरा!

या मेळाव्याच्या निमित्ताने संगमनेर येथील अंधश्रद्धा निर्मूलन समितीच्या सचिव अ‍ॅड. रंजना गावंडे यांनी महिलांना मार्गदर्शन केले. समाजातील भोंदू बाबा आणि बुवा महिलांची फसवणूक कशा प्रकारे करतात, याविषयी त्यांनी विविध प्रसंगांच्या माध्यमातून माहिती दिली. महिलांनी कोणत्याही गोष्टीवर आंधळेपणाने विश्वास न ठेवता प्रत्येक बाबीचा विवेकनिष्ठ दृष्टिकोनातून विचार करावा, असे त्यांनी सांगितले. महिलांनी स्वतःच्या अस्तित्वाची जाणीव कुटुंबाला करून देताना विवेकी विचारांचा अंगीकार करावा. अनिष्ट रूढी-परंपरा आणि अंधश्रद्धांना बळी न पडता वैज्ञानिक दृष्टिकोन स्वीकारावा, असे आवाहनही अ‍ॅड. गावंडे यांनी केले.

आरोग्य तपासणीसह आनंददायी उपक्रम मेळाव्यादरम्यान महिलांसाठी आरोग्य तपासणीचे आयोजन करण्यात आले होते. यासोबतच दांडिया, मेंदी आणि सेल्फी पॉईंट अशा विविध उपक्रमांमुळे मेळाव्याला आनंदाची आणि उत्साहाची किनार लाभली. महिलांनी विविध उपक्रमांमध्ये सहभागी होत मनमोकळेपणाने आनंद लुटला आणि खऱ्या अर्थाने माहेरपणाचा अनुभव घेतला. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्राध्यापिका अरुंधती पाटील यांनी केले, तर स्वाती यांनी सुंदर सूत्रसंचालन केले. आशा मडके यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. संपूर्ण कार्यक्रमाचे नियोजन हर्षा पुरी आणि अंजली कोदरकर यांनी केले होते. मेळावा यशस्वी करण्यासाठी डॉ. ज्योती, साबेरा, आरती, संजीवनी, संजना, सावित्री आणि कल्पना यांनी विशेष सहकार्य केले. ११६ महिलांच्या सहभागामुळे हा ४० वा माहेर मेळावा उत्साहपूर्ण वातावरणात संपन्न झाला.

पदवीधर मतदारांच्या विश्वासाबद्दल बहादूर भाई यांनी मानले आभार !

डॉ. प्रतापसिंह पाटील यांची विधान परिषदेवर निवड

परळी प्रतिनिधी

मराठवाडा पदवीधर मतदारसंघातून महाविकास आघाडीचे उमेदवार डॉ. प्रतापसिंह पाटील यांची विधान परिषदेच्या आमदारपदी निवड झाल्याबद्दल बीड जिल्हा काँग्रेसचे उपाध्यक्ष बहादूर भाई यांनी सर्व पदवीधर मतदार बंधू-भगिनी आणि ज्येष्ठ मतदारांचे मनःपूर्वक आभार मानले आहेत.

आपण आमच्या आवाहनाला मान देऊन महाविकास आघाडीचे उमेदवार डॉ. प्रतापसिंह पाटील यांना मतदान केले आणि त्यांना विधान परिषदेवर निवडून आणण्यासाठी मोलाचे सहकार्य केले. मतदारांनी दाखविलेला विश्वास आणि दिलेल्या पाठिंब्याबद्दल मी सर्वांचा मनःपूर्वक आभारी आहे, अशी भावना बहादूर भाई यांनी व्यक्त केली.

बीड जिल्ह्यातील दुष्काळ गांभीर्याने घ्या ; अन्यथा शेतकरी आंदोलनाच्या पवित्र्यात !

बीड (प्रतिनिधी) :

बीड जिल्ह्यात सणासुदीच्या दिवसांत दुष्काळाची तीव्रता दिवसेंदिवस वाढत असून, पिण्याच्या पाण्यासह जनावरांच्या चाऱ्याचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. शेतातील संपूर्ण पीक हातचे गेल्याने शेतकरी आर्थिक संकटात सापडला आहे. या गंभीर परिस्थितीची दखल घेऊन बीड जिल्ह्याच्या पालकमंत्री सुनेत्राताई पवार आणि नेत्या पंकजाताई मुंडे यांनी दुष्काळाची परिस्थिती गांभीर्याने घ्यावी, अशी मागणी बजरंग सानप यांनी केली आहे.

जिल्ह्यातील अनेक भागांत पाणीटंचाईची समस्या तीव्र होत असून, शेतकऱ्यांसमोर पिण्याचे पाणी, जनावरांचा चारा आणि पशुधनाचे संगोपन असे अनेक प्रश्न उभे आहेत. शेतीचे उत्पन्न पूर्णपणे हातचे गेल्याने शेतकऱ्यांचे आर्थिक गणित कोलमडले आहे. अशा परिस्थितीत कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करायचा कसा आणि पशुधन वाचवायचे कसे, असा प्रश्न शेतकऱ्यांना पडला आहे.

संपादकीय

विकासाच्या नावाखाली सह्याद्रीचा बळी कशासाठी?

महाराष्ट्राच्या विकासाची गाडी वेगाने धावावी, उद्योग वाढावेत, ऊर्जा उपलब्ध व्हावी आणि रोजगाराच्या संधी निर्माण व्हाव्यात, याला कोणाचाही विरोध असण्याचे कारण नाही. मात्र, या विकासाची किंमत जर सह्याद्रीच्या निसर्गाला, आदिवासींच्या अस्तित्वाला आणि शेकडो वर्षांच्या गावसंस्कृतीला मोजावी लागणार असेल, तर अशा विकासाच्या दिशेवर प्रश्न उपस्थित करणे हे प्रत्येक जागरूक नागरिकाचे कर्तव्य आहे. माळशेज घाट परिसरातील प्रस्तावित १५०० मेगावॅटच्या वीज साठवण प्रकल्पामुळे निर्माण झालेला वाद हा केवळ एका कंपनीचा किंवा एका प्रकल्पाचा विषय नाही; तो विकासाच्या नावाखाली निसर्ग आणि स्थानिक जनतेला किती किंमत मोजायला लावायची, याचा गंभीर प्रश्न आहे.

रायगड जिल्ह्यातील कर्जत,ठाणे जिल्ह्यातील मुरबाड तालुक्यातील भोरांडे आणि पुणे जिल्ह्यातील जुन्नर परिसरातील गावांमध्ये या प्रकल्पाविरोधात असंतोष वाढत आहे. स्थानिकांच्या दाव्यानुसार, या प्रकल्पामुळे ठाणे जिल्ह्यातील ५५ आणि पुणे जिल्ह्यातील २४ गावांवर परिणाम होण्याची शक्यता आहे. धरणे, जलाशय आणि बोगद्यांच्या माध्यमातून वीज साठवणूक करण्याच्या या योजनेमुळे स्थानिकांच्या जमिनी, उपजीविका आणि पर्यावरणावर नेमके किती परिणाम होतील, याची पारदर्शक माहिती जनतेसमोर येणे आवश्यक आहे. प्रश्न वीज निर्मितीचा नाही, तर विकासाच्या पद्धतीचा आहे! पंप स्टोरेज प्रकल्प हा अतिरिक्त वीज वापरून पाणी उंच जलाशयात चढवतो आणि गरजेच्या वेळी ते खाली सोडून वीज निर्माण करतो. ऊर्जा साठवणुकीच्या दृष्टीने ही पद्धत महत्त्वाची ठरू शकते. मात्र, एखादा प्रकल्प तांत्रिकदृष्ट्या उपयुक्त आहे म्हणून तो पर्यावरणाच्या दृष्टीनेही निर्दोष आहे, असे गृहीत धरता येत नाही. सह्याद्रीतील डोंगररांगा, जंगल, जलस्रोत, जैवविविधता आणि स्थानिकांच्या जीवनपद्धतीवर होणाऱ्या परिणामांचा स्वतंत्र व सखोल अभ्यास झाला पाहिजे. अदानी कंपनीने या प्रकल्पामुळे पर्यावरण, स्थानिक समुदाय आणि उपजीविकेवर अपेक्षित प्रतिकूल परिणाम होणार नसल्याचा दावा केला आहे. कंपनीची भूमिका ऐकून घेणे आवश्यक आहे; परंतु त्याचवेळी ग्रामस्थांनी उपस्थित केलेल्या प्रश्नांची उत्तरेही पुराव्यांसह दिली पाहिजेत. विकासकाचा दावा आणि ग्रामस्थांची भीती यांपैकी कोणतेही एक सत्य मानून निर्णय घेता येणार नाही. वस्तुनिष्ठ पर्यावरणीय मूल्यमापन आणि पारदर्शक सार्वजनिक चर्चा हाच योग्य मार्ग आहे.

गावकऱ्यांना अंधारात ठेवून विकासाचा उजेड कसा दाखवणार?

भोरांडे येथील सरपंच अप्पा कोकणे आणि स्थानिक कार्यकर्त्यांनी प्रकल्पाच्या सर्वेक्षणापासून मंजुरीच्या प्रक्रियेपर्यंत ग्रामस्थांना पुरेशी माहिती देण्यात आली नसल्याचा आरोप केला आहे. प्रकल्पाच्या कागदपत्रांचा मोठा भाग इंग्रजीत असल्याने आदिवासी बांधवांना त्यातील तांत्रिक बाबी समजून घेण्यात अडचणी येत असल्याचा मुद्दाही उपस्थित करण्यात आला आहे. जर हे आरोप खरे असतील, तर ही केवळ प्रशासकीय त्रुटी नाही; ती लोकशाहीतील जनसहभागाच्या तत्त्वालाच हरताळ फासणारी बाब आहे. ज्यांच्या जमिनीवर, जंगलावर आणि जीवनावर परिणाम होणार आहे, त्यांनाच प्रकल्पाची संपूर्ण माहिती मिळणार नसेल, तर निर्णयप्रक्रियेतील पारदर्शकतेचा अर्थ काय? पर्यावरणीय अहवालाचा संपूर्ण मराठी अनुवाद, गावनिहाय परिणामांचा तपशील आणि स्वतंत्र तज्ज्ञांकडून स्पष्टीकरण उपलब्ध करून देणे ही प्रशासनाची जबाबदारी आहे.

गावांचा आवाज ऐकणार कोण?

आदिवासीबहुल भागांमध्ये ग्रामसभा आणि स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या अधिकारांना विशेष महत्त्व आहे. संबंधित क्षेत्राला लागू असलेल्या कायद्यांनुसार ग्रामसभेची संमती, सल्लामसलत आणि इतर वैधानिक प्रक्रिया आवश्यक आहेत का, याची स्पष्ट तपासणी झाली पाहिजे. कायदेशीर प्रक्रिया पूर्ण केल्याचा दावा असेल, तर त्याचे दस्तऐवज जनतेसमोर ठेवले पाहिजेत. आणि प्रक्रिया अपूर्ण असेल, तर ती पूर्ण होईपर्यंत पुढील निर्णय घाईने घेऊ नयेत.

'अदानी हटाव, सह्याद्री बचाव' अशी भूमिका घेणाऱ्या ग्रामस्थांच्या आंदोलनाकडे केवळ राजकीय विरोध म्हणून पाहणे चुकीचे ठरेल. त्यांच्या आक्षेपांमध्ये जमिनीचा प्रश्न आहे, पाण्याचा प्रश्न आहे, रोजगाराचा प्रश्न आहे आणि पुढील पिढ्यांच्या अस्तित्वाचा प्रश्न आहे. या प्रश्नांची उत्तरे देण्याऐवजी आंदोलनकर्त्यांना विरोधक ठरवणे हा समस्येवरचा उपाय होऊ शकत नाही.

सरकारने कंपनीची नव्हे, जनतेची बाजूही सिद्ध करावी!

माळशेज घाट हा केवळ पर्यटनस्थळ नाही; तो सह्याद्रीच्या पर्यावरणीय समतोलाचा महत्त्वाचा भाग आहे. त्यामुळे प्रकल्पामुळे किती जमीन बाधित होईल, किती कुटुंबांचे विस्थापन होण्याची शक्यता आहे, जंगल आणि जलस्रोतांवर काय परिणाम होतील, तसेच नुकसानभरपाई आणि पुनर्वसनाची व्यवस्था काय असेल, याची स्पष्ट उत्तरे सरकारने द्यावीत. मंजुरीसंबंधी सर्व आदेश, पर्यावरणीय अहवाल आणि तज्ज्ञांचे निष्कर्ष सार्वजनिक करावेत. आवश्यक असल्यास स्वतंत्र पुनर्मूल्यांकन करावे आणि स्थानिकांना समजेल अशा भाषेत सुनावणी घ्यावी.

आज कर्जत परिसरातील वृक्षतोडीचा प्रश्न असो किंवा माळशेजमधील प्रस्तावित ऊर्जा प्रकल्प, एकच मूलभूत प्रश्न समोर येतो—विकासाचे नियोजन करताना निसर्ग आणि स्थानिक जनतेला केंद्रस्थानी ठेवले जात आहे का?

महाराष्ट्राला ऊर्जा हवी, उद्योग हवेत आणि रोजगारही हवा; पण त्यासाठी सह्याद्रीच्या कुशीत राहणाऱ्या भूमिपुत्रांना त्यांच्या भविष्याची किंमत मोजायला लावणे योग्य नाही. सरकारने हे लक्षात घ्यावे की, विकासाचा खरा अर्थ केवळ मेगावॅट, कोट्यवधींची गुंतवणूक किंवा मोठ्या कंपन्यांचे प्रकल्प एवढाच नसतो. विकासाचा अर्थ सुरक्षित पर्यावरण, सन्मानाने जगणारी माणसे आणि पुढील पिढ्यांसाठी शाबूत राहिलेला निसर्ग हाही असतो. सह्याद्री वाचला, तरच विकास टिकेल! माळशेज असो वा कर्जत येथील प्रकल्पाबाबत सरकारने घाईपेक्षा पारदर्शकतेला, दबावापेक्षा लोकशाहीला आणि केवळ आर्थिक गणितापेक्षा पर्यावरणीय न्यायाला प्राधान्य द्यावे. कारण एकदा गाव उद्‌ध्वस्त झाले, जंगल नष्ट झाले आणि निसर्गाचा समतोल ढासळला, तर त्याची भरपाई कोणतीही कंपनी किंवा सरकार पूर्णपणे करू शकणार नाही. विकास हवा; पण भूमिपुत्रांना उद्‌ध्वस्त करून नव्हे, तर त्यांना विश्वासात घेऊन आणि सह्याद्रीचे रक्षण करूनच!

'हर घर संत रविदास विचार–विकसित महाराष्ट्र' विशेष अभियान राज्यात व्यापक स्वरूपात राबवा : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त राज्यस्तरीय मुख्य कार्यक्रम नाशिक येथे होणार

मुंबई वृत्तसंस्था

संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त नोव्हेंबर २०२६ ते फेब्रुवारी २०२७ या कालावधीत राबविण्यात येणारे 'हर घर संत रविदास विचार–विकसित महाराष्ट्र' हे विशेष अभियान राज्यात व्यापक स्वरूपात राबवावे, असे निर्देश मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिले. संत रविदास महाराजांनी मांडलेले मानवता, समता, करुणा आणि दुःखमुक्त समाजाचे विचार तळागाळातील प्रत्येक घटकापर्यंत पोहोचवावेत. त्यासाठी सर्व संबंधित विभागांनी समन्वयाने प्रभावी अंमलबजावणी यंत्रणा उभारावी, असे निर्देशही मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी दिले.

सह्याद्री अतिथीगृह येथे संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त आयोजित विशेष अभियानाच्या आढावा बैठकीत मुख्यमंत्री फडणवीस बोलत होते. यावेळी उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा अजित पवार, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री संजय शिरसाट, राज्यमंत्री माधुरी मिसाळ, आमदार रवींद्र चव्हाण, संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षाचे राज्य समन्वयक रामेश्वर नाईक, सहसमन्वयक रविंद्र राठोड हे उपस्थित होते.

तसेच जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन, जलसंपदा मंत्री राधाकृष्ण विखे-पाटील,वस्त्रोद्योग मंत्री संजय सावकारे आणि बार्टीच्या महासंचालिका डॉ. दीपा मुधोळ-मुंडे यांच्यासह विविध विभागांचे अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव व सचिव दूरदृश्य प्रणालीद्वारे बैठकीत सहभागी झाले होते.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले, संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त आयोजित विविध उपक्रमांच्या माध्यमातून व्यापक सामाजिक आणि वैचारिक अभिसरण घडवून आणणे हे अभियानाचे प्रमुख उद्दिष्ट आहे. संत रविदास महाराजांनी समता, मानवता, श्रमप्रतिष्ठा आणि सामाजिक न्यायाची शिकवण दिली. हे विचार केवळ कार्यक्रमांपुरते मर्यादित न राहता समाजाच्या दैनंदिन जीवनाचा भाग बनावेत, यासाठी प्रयत्न करावेत. संत रविदास महाराजांच्या विचारांवर आधारित हे अभियान समाजातील सर्व घटकांना जोडणारे आणि सामाजिक सलोखा अधिक दृढ करणारे ठरेल.

विविध सामाजिक परंपरांमधील साम्यस्थळे आणि संतविचारांतील एकात्मतेचा संदेश समाजासमोर आणून सामाजिक सलोखा व बंधुभाव अधिक दृढ करण्यासाठी या अभियानाचा उपयोग होईल. 'हिंद की चादर' कार्यक्रमाच्या माध्यमातून विविध समाजघटकांना एकत्र आणून राष्ट्रीय एकात्मतेचा संदेश देण्यात आला. त्याच धर्तीवर संत रविदास महाराजांच्या जयंती वर्षानिमित्त आयोजित उपक्रमांतूनही सामाजिक एकतेचा व्यापक संदेश दिला जावा.या अभियानासाठी संबंधित विभागांनी स्वतंत्र अंमलबजावणी यंत्रणा उभारून निर्धारित कार्यक्रम वेळेत पूर्ण करावेत. अभियानाच्या नियोजनापासून प्रत्यक्ष अंमलबजावणीपर्यंतच्या कामांचा सातत्याने आढावा घेण्यासाठी समिती गठित करण्यात येईल, असेही मुख्यमंत्री फडणवीस यांनी स्पष्ट केले.

कुंभमेळ्याच्या माध्यमातून व्यापक जनजागृतीवर भर – मंत्री गिरीश महाजन

जलसंपदा मंत्री गिरीश महाजन म्हणाले की, संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त राज्यस्तरीय मुख्य कार्यक्रम नाशिक येथे होणार आहे. या कुंभमेळ्यात देशभरातून मोठ्या संख्येने भाविक व नागरिक सहभागी होतात. या पार्श्वभूमीवर संत रविदास महाराजांचे विचार आणि त्यांच्या जयंती वर्षानिमित्त राबविण्यात येणाऱ्या अभियानाची माहिती अधिकाधिक लोकांपर्यंत पोहोचविता येईल.कुंभमेळ्यात येणाऱ्या दहा कोटींहून अधिक नागरिकांपर्यंत कमी खर्चात प्रभावीपणे जनजागृती करण्यासाठी विशेष उपक्रम राबविण्याचा प्रस्ताव आहे. व्यापक जनसहभागाच्या माध्यमातून संत रविदास महाराजांच्या विचारांचा प्रसार करणे शक्य होईल, असे त्यांनी नमूद केले.

समाजासाठी उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्तींचा सन्मान करणार – मंत्री संजय शिरसाट

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री संजय शिरसाट म्हणाले की, संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त समाजासाठी उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्तींना एकत्रितपणे पुरस्कार देऊन सन्मानित करावे. नागपूर विभाग, यवतमाळ तसेच राज्यातील अन्य भागांत सामाजिक क्षेत्रात उल्लेखनीय काम करणाऱ्या व्यक्तींना विभागनिहाय मर्यादित न ठेवता एकाच व्यासपीठावर सन्मानित करण्याची यामागील संकल्पना आहे. या उपक्रमातून समाजातील सकारात्मक कार्याला प्रोत्साहन मिळेल, असे त्यांनी सांगितले.

संत रविदास महाराजांच्या नावाने विशेष योजना– मंत्री संजय सावकारे

वस्त्रोद्योग मंत्री संजय सावकारे यांनी संत रविदास महाराजांच्या नावाने विशेष योजना सुरू करण्याची सूचना मांडली. या योजनेत अनुसूचित जातीतील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती तसेच नव्या क्षेत्रांत काम करणाऱ्या युवकांना आर्थिक सहाय्य देण्याची तरतूद असावी. संत रविदास महाराजांचे साहित्य महाराष्ट्रात अधिक व्यापक स्वरूपात उपलब्ध करून देण्यासाठी त्याचे संकलन, प्रचार आणि प्रसार करण्यासंदर्भात नियोजन करण्यात यावे. अनुसूचित जातीतील युवकांच्या नवकल्पना आणि उद्योजकीय उपक्रमांना प्रोत्साहन देण्यासाठी संत रविदास महाराजांच्या नावाने स्वतंत्र निधी किंवा विश्वस्त संस्था स्थापन करून आवश्यक आर्थिक पाठबळ उपलब्ध करून देण्याची सूचनाही त्यांनी मांडली.

संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त विविध उपक्रम

संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षाचे राज्य समन्वयक रामेश्वर नाईक यांनी प्रास्ताविक केले. संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षाचे सहसमन्वयक रविंद्र राठोड यांनी सादरीकरण करून उपक्रमांची माहिती दिली यामध्ये संत रविदास महाराजांच्या ६५० व्या जयंती वर्षानिमित्त नोव्हेंबर २०२६ ते फेब्रुवारी २०२७ या कालावधीत 'हर घर संत रविदास विचार–विकसित महाराष्ट्र' हे विशेष अभियान राबविण्यात येणार आहे. विविध शासकीय विभाग आणि सामाजिक संस्थांच्या समन्वयातून राबविण्यात येणाऱ्या या अभियानात धार्मिक स्थळे, सामाजिक व स्वयंसेवी संस्था, व्यापारी आणि कामगार संघटना, महिला बचतगट, युवक मंडळे, शासकीय क्षेत्रीय कार्यालये, शैक्षणिक संस्था, महामंडळे आणि आरोग्य संस्थांचा सहभाग घेतला जाणार आहे. राज्य, विभाग, जिल्हा, तालुका, शहर आणि ग्रामस्तरावरील समित्यांच्या माध्यमातून अभियानाची अंमलबजावणी करण्यात येईल.

राज्यातील १ लाख ८ हजार १३९ शाळा, ५ हजार ८४१ महाविद्यालये, ६५ विद्यापीठे आणि ११ हजार १५० सार्वजनिक ग्रंथालयांना या अभियानाशी जोडण्याचे नियोजन आहे. शाळा व महाविद्यालयांमध्ये निबंध, वक्तृत्व, प्रश्नमंजुषा, संतसाहित्य वाचन, संशोधन आणि सांस्कृतिक कार्यक्रम आयोजित केले जातील. यासोबतच विविध सामाजिक सेवा उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांमध्ये सामाजिक समता आणि मानवतेच्या मूल्यांची रुजवण केली जाणार आहे. अभियानांतर्गत मोफत आरोग्य तपासणी, रक्तदान शिबिरे, नेत्र व दंत तपासणी, महिला व बाल आरोग्य, पोषण, व्यसनमुक्ती आणि स्वच्छतेविषयी जनजागृती असे उपक्रम राबविण्यात येणार आहेत. श्रमाचे महत्व अधोरेखित करण्यासाठी 'श्रमवीर सन्मान', कारागिरांच्या उत्पादनांचे प्रदर्शन, महिला आर्थिक स्वावलंबन आणि युवा सेवा सप्ताह यांचे आयोजन केले जाईल.

राज्यातील ६५० गावांमध्ये विचारसभा आणि वृक्षारोपणाचे नियोजन आहे. प्रत्येक जिल्ह्यात दोन प्रचार वाहनांच्या माध्यमातून संत रविदास महाराजांच्या विचारांचा प्रसार केला जाणार आहे. चित्रफिती, पॉडकास्ट, मुलाखती आणि संवादात्मक कार्यक्रमांच्या माध्यमातूनही नागरिकांपर्यंत अभियानाचा संदेश पोहोचविण्यात येईल.डिजिटल माध्यमांचा प्रभावी वापर करण्यासाठी 'डिजिटल रविदास ६५०', ई-ग्रंथालय, डिजिटल प्रश्नमंजुषा आणि ६५० प्रेरणादायी व्हिडिओ कथांचा उपक्रम राबविण्यात येणार आहे. विविध प्रसारमाध्यमांच्या माध्यमातून संत रविदास महाराजांचे विचार, सामाजिक समतेचा संदेश आणि अभियानातील उपक्रमांना व्यापक प्रसिद्धी देण्यात येईल. या अभियानाचा राज्यस्तरीय मुख्य कार्यक्रम १३ व १४ फेब्रुवारी २०२७ रोजी नाशिक येथे प्रस्तावित आहे. या कार्यक्रमात बेगमपुरा संकल्पना, संत संगम, सांस्कृतिक कार्यक्रम, समता महामंच, संत रविदास वारसा प्रदर्शन, संवाद केंद्र आणि सामुदायिक अन्नसेवा यांचा समावेश असेल. मुख्य कार्यक्रमानंतर 'समाजकुंभ' उपक्रमाच्या माध्यमातून विविध सामाजिक व धार्मिक परंपरांना एकत्र आणून समता, बंधुता, सामाजिक एकात्मता आणि मानवतेच्या विचारांचा प्रसार करण्यासंदर्भातील नियोजन करण्यात आले.

अश्विनी पुजारी/विसअ

दुष्काळ : नैसर्गिक व सामाजिक आव्हान : डॉ. राजेंद्र बगाटे

दुष्काळ ही केवळ पावसाच्या अभावामुळे निर्माण होणारी नैसर्गिक आपत्ती नसून मानवी जीवन, सामाजिक व्यवस्था, ग्रामीण अर्थव्यवस्था आणि पर्यावरण यांची कसोटी पाहणारे गंभीर आव्हान आहे. महाराष्ट्राच्या संदर्भात दुष्काळाचा विचार करताना या समस्येचे स्वरूप अधिक व्यापक असल्याचे लक्षात येते. राज्यातील शेतीचा मोठा भाग पावसावर अवलंबून आहे. त्यामुळे पावसाचे प्रमाण कमी झाले किंवा त्याचे वितरण अनियमित झाले, तर शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नापासून ग्रामीण कुटुंबांच्या दैनंदिन जीवनापर्यंत अनेक बाबींवर परिणाम होतो. पिण्याच्या पाण्याची टंचाई, पिकांचे नुकसान, जनावरांसाठी चाऱ्याचा अभाव, शेतमजुरांना काम न मिळणे, कर्जाचा वाढता भार आणि रोजगारासाठी होणारे स्थलांतर या दुष्काळाच्या प्रमुख सामाजिक परिणामांपैकी काही आहेत. पाणी हे जीवनाचे मूलभूत साधन असल्यामुळे त्याच्या उपलब्धतेतील घट संपूर्ण समाजाच्या जगण्यावर परिणाम करते. निसर्गातील पावसाचे चक्र मानवी नियंत्रणात नसले, तरी पाण्याचे नियोजन, जलस्रोतांचे संवर्धन, शेतीतील बदल आणि सामाजिक सुरक्षेच्या उपाययोजनांच्या माध्यमातून दुष्काळाची तीव्रता कमी करता येते. म्हणूनच महाराष्ट्रातील दुष्काळाकडे केवळ नैसर्गिक संकट म्हणून न पाहता ते एक महत्त्वाचे सामाजिक, आर्थिक आणि विकासविषयक आव्हान म्हणून पाहणे आवश्यक आहे.

महाराष्ट्राची भौगोलिक रचना, पर्जन्यमानातील प्रादेशिक तफावत आणि शेतीचे स्वरूप यांमुळे राज्यातील विविध भागांना वेगवेगळ्या प्रकारच्या जलसंकटांचा सामना करावा लागतो. सह्याद्रीच्या पश्चिमेकडील कोकणात आणि घाटमाथ्यावरील काही भागांत तुलनेने अधिक पाऊस पडतो; परंतु सह्याद्रीच्या पूर्वेकडील पर्जन्यछायेच्या प्रदेशात पावसाचे प्रमाण कमी असते. मराठवाड्यातील अनेक भाग, पश्चिम महाराष्ट्रातील काही तालुके आणि विदर्भातील काही प्रदेश पावसाच्या अनिश्चिततेमुळे प्रभावित होतात. नाशिक जिल्ह्यातही पश्चिमेकडील डोंगराळ भाग आणि तुलनेने कमी पाऊस पडणारे पूर्वेकडील भाग यांच्यात पर्जन्यमानाची तफावत आढळते. त्यामुळे एकाच जिल्ह्यातील वेगवेगळ्या तालुक्यांना पाणीटंचाईचे वेगवेगळे स्वरूप अनुभवावे लागू शकते. पावसाचे वार्षिक प्रमाण हा दुष्काळ समजून घेण्याचा एकमेव निकष नाही. पाऊस कोणत्या काळात पडतो, त्यामध्ये किती खंड पडतात, जमिनीतील ओलावा किती काळ टिकतो आणि भूजलसाठ्यांचे पुनर्भरण कितपत होते, या बाबीही तितक्याच महत्त्वाच्या आहेत. म्हणून महाराष्ट्रातील दुष्काळाचे नियोजन करताना संपूर्ण राज्यासाठी एकच उपाययोजना लागू करण्याऐवजी प्रत्येक प्रदेशाच्या भौगोलिक आणि सामाजिक

परिस्थितीनुसार उपाययोजना आखणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्राने वेगवेगळ्या काळांत पावसाच्या अनिश्चिततेमुळे निर्माण झालेल्या गंभीर संकटांचा सामना केला आहे. विशेषतः १९७२ चा दुष्काळ महाराष्ट्राच्या सामाजिक आणि आर्थिक इतिहासातील एक महत्त्वाचा संदर्भ मानला जातो. त्या काळात ग्रामीण भागातील मोठ्या लोकसंख्येला अन्नधान्य, पाणी आणि रोजगाराच्या प्रश्नांना सामोरे जावे लागले. शेतीचे नुकसान झाल्याने शेतकरी आणि शेतमजुरांच्या उपजीविकेवर परिणाम झाला. रोजगार हमीच्या कामांद्वारे ग्रामीण भागातील गरजू लोकांना काम उपलब्ध करून देण्याची संकल्पना पुढे येण्यात त्या काळातील अनुभवांचा महत्त्वाचा वाटा होता. त्या काळाच्या तुलनेत आज सिंचनाच्या सुविधा, रस्ते, दळणवळण, हवामानविषयक माहिती आणि कृषितंत्रज्ञान यांत बदल झाले आहेत. तरीही दुष्काळाचे आव्हान संपलेले नाही. आजही पावसातील दीर्घ खंड, भूजलाचा अतिवापर, पाण्याचे असमान वितरण आणि शेतीच्या वाढत्या खर्चामुळे अनेक कुटुंबे संकटात सापडू शकतात. पूर्वीच्या दुष्काळात पाण्यासाठी लांब अंतर चालत जाणे, बैलगाड्यांद्वारे पाणी वाहून आणणे आणि मोठ्या प्रमाणावर रोजगाराच्या शोधात स्थलांतर करणे अशा समस्या दिसून येत होत्या. आज पाणीपुरवठ्याची साधने वाढली असली, तरी टँकरवरील अवलंबित्व, खोलवर गेलेल्या विहिरी, वाढलेला वीजखर्च आणि पाण्याच्या वापरातील विषमता या स्वरूपांत संकट कायम दिसू शकते. त्यामुळे भूतकाळातील अनुभवांचा अभ्यास करून वर्तमानातील दुष्काळ व्यवस्थापन अधिक सक्षम करणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्राच्या कृषी अर्थव्यवस्थेवर दुष्काळाचा सर्वाधिक परिणाम होतो. राज्यातील मराठवाडा आणि पावसावर अवलंबून असलेल्या इतर भागांत ज्वारी, बाजरी, तूर, हरभरा, कापूस आणि सोयाबीन यांसारखी पिके घेतली जातात. पावसाचा खंड पडल्यास पेरणी उशिरा होते, दुबार पेरणीची वेळ येते किंवा उभ्या पिकांचे नुकसान होते. बियाणे, खते, कीटकनाशके आणि मशागतीसाठी केलेला खर्च वाया जाण्याची शक्यता निर्माण होते. शेतकऱ्यांना पुढील हंगामासाठी भांडवल उभे करणे आणि कर्जाची परतफेड करणे कठीण होते. अल्पभूधारक शेतकऱ्यांकडे आर्थिक राखीव साधने कमी असल्याने त्यांना या संकटाचा अधिक फटका बसतो. दुष्काळामुळे शेतीचे उत्पादन घटल्यास शेतमालाची आवक आणि बाजारपेठेतील व्यवहारही प्रभावित होऊ शकतात. मात्र, बाजारभावातील बदलांवर मागणी, साठवणूक, वाहतूक आणि व्यापारधोरणे यांचाही परिणाम होत असल्याने उत्पादन घटले म्हणजे प्रत्येक पिकाचा भाव त्याच प्रमाणात वाढेल असे नाही. या परिस्थितीत शेतकऱ्यांना हवामानविषयक माहिती, पीकविमा, वेळेवर नुकसानभरपाई, सुलभ कर्जव्यवस्था आणि पर्यायी रोजगार उपलब्ध करून देणे महत्त्वाचे आहे.

महाराष्ट्रातील ऊसशेती आणि पाण्याच्या वापराचा प्रश्न दुष्काळाच्या चर्चेत विशेष महत्त्वाचा ठरतो. राज्यातील अनेक भागांत ऊस हा साखर उद्योग आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचा महत्त्वाचा आधार आहे. साखर कारखान्यांमुळे रोजगार, वाहतूक, शेतीपूरक व्यवसाय आणि स्थानिक आर्थिक व्यवहारांना चालना मिळते. मात्र, ऊस हे तुलनेने अधिक पाणी लागणारे पीक असल्यामुळे पाणीटंचाईग्रस्त भागांत त्याच्या लागवडीचे नियोजन अत्यंत काळजीपूर्वक करणे आवश्यक आहे. ज्या प्रदेशांत पाण्याची उपलब्धता मर्यादित आहे, तेथे भूजलसाठे आणि इतर जलस्रोत लक्षात न घेता पाण्याची मोठी गरज असलेल्या पिकांचा विस्तार केल्यास पाणीवापरावरील ताण वाढू शकतो. याचा अर्थ ऊसशेतीला सरसकट विरोध करणे असा नसून पीकपद्धती, पाण्याची उपलब्धता आणि स्थानिक पर्यावरण यांचा समतोल राखणे असा आहे. ठिबक सिंचन, पाण्याचे मोजून नियोजन, पीक फेरपालट आणि कमी पाण्यात येणाऱ्या पर्यायी पिकांचा विचार यांमुळे परिस्थितीनुसार पाण्याचा कार्यक्षम वापर करता येऊ शकतो. शेतीविषयक निर्णय घेताना शेतकऱ्यांना केवळ पीक बदलण्याचा सल्ला देऊन चालणार नाही; त्यांना बाजारपेठ, प्रक्रिया उद्योग, तांत्रिक मार्गदर्शन आणि आर्थिक मदत यांचा आधारही मिळणे आवश्यक आहे.

दुष्काळाचा परिणाम महाराष्ट्रातील शेतमजुरांच्या जीवनावरही गंभीर स्वरूपात दिसून येतो. शेतीतील पेरणी, निंदणी, कापणी आणि इतर कामे कमी झाल्यामुळे मजुरीच्या संधी घटतात. ग्रामीण भागातील अनेक कुटुंबे रोजंदारीवर अवलंबून असल्यामुळे काम न मिळाल्यास अन्नधान्य, औषधे, घरखर्च आणि मुलांचे शिक्षण यांसाठी आवश्यक पैसा उपलब्ध होत नाही.

डॉ. राजेंद्र बगाटे (लेखक, समाजशास्त्राचे अभ्यासक आहेत),

दैनिक पत्रक प्रकाशक मालक संपादक श्री. नितीन सोपानराव ढाकणे मुद्रक विठ्ठल त्रिंबक साबळे मातोश्री ऑफसेट प्रिंटर्स, मोंढा, हैद्राबाद बँकेजवळ परळी वैजनाथ, जि. बीड पिन - 431515 येथे छापुन मुख्य कार्यालय दैनिक अतुल्य महाराष्ट्र, जलालपुर रोड परळी वै. ता. परळी वै.जि.बीड (महाराष्ट्र) पिन - 431515 येथे प्रकाशित केले आहे. संपादक नितीन सोपानराव ढाकणे, मो. 8446447777 (वाद : परळी न्यायलय अंतर्गत)

अकोले ते मुंबई वाहन लॉंग मार्चमध्ये जव्हारचे हजारो शेतकरी सहभागी

कॉ. यशवंत रतन बुधर यांच्या नेतृत्वाखाली जव्हार, विक्रमगड, वाडा व मोखाड्यातील शेतकऱ्यांचा सहभाग

जव्हार (वा.) | राज्यातील शेतकरी, शेतमजूर आणि ग्रामीण कष्टकरी जनतेच्या विविध प्रश्नांकडे सरकारचे लक्ष वेधण्यासाठी अखिल भारतीय किसान सभा, महाराष्ट्र राज्य कमिटीच्या वतीने अकोले ते मुंबईदरम्यान भव्य वाहन लॉंग मार्च काढण्यात आला. या लॉंग मार्चमध्ये जव्हार, विक्रमगड, वाडा आणि मोखाडा तालुक्यांतील हजारो शेतकरी सहभागी झाले. जव्हार तालुक्यातील शेतकऱ्यांचे नेतृत्व कॉ. यशवंत रतन बुधर यांनी केले.

राज्यातील शेतकरी आणि कष्टकरी जनतेला भेडसावणारे दुष्काळाचे संकट, कर्जमाफी, वनहक्कांचे प्रश्न, रोजगाराची समस्या तसेच शेतमजूर आणि कामगारांच्या विविध मागण्यांकडे सरकारचे लक्ष वेधणे, हा या लॉंग मार्चचा प्रमुख उद्देश आहे. आयोजकांच्या माहितीनुसार, एक हजारांहून अधिक वाहनांतून पंधरा हजारांहून अधिक शेतकरी या आंदोलनात सहभागी झाले.

■ **किसान सभेच्या प्रमुख नेत्यांचे नेतृत्व**

या वाहन लॉंग मार्चमध्ये अखिल भारतीय किसान सभेचे राष्ट्रीय अध्यक्ष डॉ. अशोक ढवळे, महासचिव डॉ. विजू कृष्णन, राष्ट्रीय सहसचिव डॉ. अजित नवले, भारताचा कम्युनिस्ट पक्ष (मार्क्सवादी) चे आमदार कॉ. विनोद निकोले, किसान सभेचे राज्याध्यक्ष कॉ. यशवंत झाडे, राज्य सचिव उमेश देशमुख, खजिनदार कॉ. सदाशिव साबळे यांच्यासह कॉ. किसन गुजर, कॉ. किरण गहला, कॉ. रडका कलीगडा, कॉ.अजय बुरांडे, कॉ. शामसिंग पाडवी आणि कॉ. महादेव गारपवार आदी नेत्यांनी सहभाग घेत नेतृत्व केले.

दरम्यान, नाशिक जिल्ह्यातून आलेल्या वाहनांचा ताफा किसान सभेचे माजी राज्याध्यक्ष तथा माजी आमदार कॉ. जे. पी. गावित, जिल्हा सचिव इरफान शेख, इंद्रजित गावित आणि सुनील मालुसरे यांच्या नेतृत्वाखाली घोटी येथे मुख्य लॉंग मार्चमध्ये सहभागी झाला.

■ **दुष्काळी मदत, कर्जमाफी आणि वनहक्कांसाठी आवाज**

दुष्काळामुळे आर्थिक संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना तातडीने मदत द्यावी, शेतकऱ्यांची कर्जमाफी करावी, वनहक्क कायद्यानुसार पात्र आदिवासी शेतकऱ्यांना त्यांच्या जमिनींचे हक्क मिळवून द्यावेत, तसेच शेतमजूर आणि कामगारांच्या प्रलंबित प्रश्नांची सोडवणूक करावी, अशा प्रमुख मागण्या या लॉंग मार्चच्या माध्यमातून मांडण्यात आल्या.

जव्हार, मोखाडा, विक्रमगड आणि वाडा या आदिवासीबहुल तालुक्यांतील शेतकऱ्यांचा मोठ्या संख्येने सहभाग हा या भागातील शेती, रोजगार, वनहक्क आणि ग्रामीण कष्टकऱ्यांच्या प्रश्नांचे महत्त्व अधोरेखित करणारा ठरला. शेतकरी, शेतमजूर आणि कष्टकरी जनतेच्या मागण्यांवर सरकारने तातडीने सकारात्मक निर्णय घ्यावेत, अशी मागणी या आंदोलनाच्या माध्यमातून करण्यात आली.

शेतकरी आणि कष्टकऱ्यांच्या न्याय्य मागण्यांसाठी अकोले ते मुंबईदरम्यान निघालेल्या या वाहन लॉंग मार्चमुळे पालघर जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांना व्यापक व्यासपीठ मिळाले.

टाकळी आमियात पाणीप्रश्न पेटला; ग्रामपंचायतीवर शेकडो महिलांचा हंडा मोर्चा!

गावात पिण्याच्या पाण्याची तीव्र टंचाई

आष्टी (प्रतिनिधी)

आष्टी तालुक्यातील टाकळी आमिया गावात पिण्याच्या पाण्याचा प्रश्न गंभीर बनला असून, पाणीटंचाईच्या निषेधार्थ शेकडो महिलांनी ग्रामपंचायतीवर हंडा मोर्चा काढला. या मोर्चात गावातील महिला, नागरिक आणि ग्रामस्थ मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. पिण्याच्या पाण्यासाठी महिलांना करावी लागणारी वणवण आणि गावातील पाणीपुरवठ्याच्या प्रश्नामुळे ग्रामस्थांमध्ये नाराजी व्यक्त होत आहे.

गावात पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असतानाच, मेहेकरी तलावातील गावाच्या हक्काचे पाणी अनधिकृतपणे मोटारद्वारे उपसून खासगी कंपनीकडे वळवले जात असल्याचा गंभीर आरोप ग्रामस्थांनी केला आहे. सरपंच सावता विठ्ठल ससाणे यांच्याबाबत हा आरोप करण्यात आला असून, या प्रकरणाची चौकशी करून दोषींवर कठोर कारवाई करावी, अशी मागणी समस्त ग्रामस्थांनी तहसीलदार तथा तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी, आष्टी यांच्याकडे निवेदनाद्वारे केली आहे.

गावातील पाणीटंचाई दूर करून नियमित पाणीपुरवठा सुरू करावा, गावाच्या पाण्याचा कथित अनधिकृत उपसा थांबवावा आणि या प्रकरणात संबंधित अधिकाऱ्यांचीही जबाबदारी निश्चित करावी, अशी मागणी ग्रामस्थांनी केली आहे. आपत्ती व्यवस्थापन कायदा, २००५ अंतर्गत लागू तरतुदींनुसार कारवाई करण्याची मागणीही निवेदनातून करण्यात आली आहे.

या निवेदनावर लक्ष्मण शिवराम बुकन, उद्धव अंबादास चौधरी आणि संदीप कचरू चौधरी यांच्यासह ग्रामस्थांच्या स्वाक्षऱ्या आहेत. आता शेकडो महिलांच्या हंडा मोर्चानंतर तरी प्रशासन टाकळी आमिया गावातील पाणीप्रश्न सोडवण्यासाठी तातडीने पावले उचलणार का, याकडे ग्रामस्थांचे लक्ष लागले आहे.

किरण शिनगिरे यांच्या मागणीला यश

वटणवाडी गावासाठी पाणी टँकर मंजूर; ग्रामस्थांना मोठा दिलासा

देऊळगाव (आदिनाथ ठोंबरे)

आष्टी तालुक्यातील वटणवाडी गावातील तीव्र पाणीटंचाईची समस्या दूर करण्यासाठी प्रशासनाकडून पाणी टँकर मंजूर करण्यात आला आहे. यामुळे गेल्या काही दिवसांपासून पाण्यासाठी त्रस्त असलेल्या ग्रामस्थांना मोठा दिलासा मिळणार आहे.

वटणवाडी गावातील पाणीपुरवठ्याची समस्या लक्षात घेऊन किरण शिनगिरे, दीपक शिरोळे, बाळासाहेब पोकळे यांच्यासह ग्रामस्थांनी पंचायत समितीचे गटविकास अधिकारी प्रयाग ढमाळ व नायब तहसीलदार माडेकर तात्या यांच्याकडे निवेदनाद्वारे टँकर मंजूर करण्याची मागणी केली होती. ग्रामस्थांच्या मागणीची दखल घेत प्रशासनाने टँकर मंजूर केल्याने या प्रयत्नांना यश आले आहे.

गावात पाणीटंचाईमुळे नागरिकांना तसेच पशुधनाला पाण्यासाठी अडचणींचा सामना करावा लागत होता. टँकरद्वारे पाणीपुरवठा सुरू झाल्यानंतर ग्रामस्थांची पाण्यासाठी होणारी गैरसोय कमी होण्यास मदत होणार आहे.

प्रशासनाने पाणीटंचाईची दखल घेऊन टँकर मंजूर केल्याबद्दल ग्रामस्थांनी समाधान व्यक्त केले आहे.

मायक्रो फायनान्सच्या वसुलीविरोधात शेकडो महिला जिल्हाधिकारी कार्यालयावर धडकल्या

जन आंदोलन आधार संघर्ष समितीच्या नेतृत्वात दुष्काळग्रस्त महिलांचा एल्गार; कर्जवसुली स्थगिती व छळ थांबविण्याची मागणी

महागाव | प्रतिनिधी

कोरड्या दुष्काळामुळे हाताला काम नाही, घरात उत्पन्न नाही, अशा संकटात सापडलेल्या महिलांवर मायक्रो फायनान्स कंपन्यांकडून कर्जवसुलीसाठी दबाव टाकला जात असल्याच्या तक्रारींवरून जन आंदोलन आधार संघर्ष समितीच्या नेतृत्वात शेकडो महिला जिल्हाधिकारी कार्यालयावर धडकल्या.

दुष्काळामुळे शेतकरी व शेतमजुरांची आर्थिक परिस्थिती बिकट झाली असताना कर्जाच्या हप्त्यांसाठी महिलांना दमदाटी करणे, मानसिक त्रास देणे, रात्री-अपरात्री घरी जाणे तसेच व्हिडिओ कॉलद्वारे दबाव आणणे, अशा प्रकारांबाबत महिलांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली.

समितीचे संस्थापक अध्यक्ष जगदीश नरवाडे यांच्या नेतृत्वाखाली महिलांनी प्रशासनाकडे दुष्काळग्रस्त कर्जदारांना दिलासा देण्याची मागणी केली. मायक्रो फायनान्स कर्जवसुली व हप्ते भरण्यास तात्पुरती स्थगिती देण्यासाठी शासनाने तातडीने निर्णय घ्यावा, महिलांचा मानसिक छळ थांबवावा आणि नियमबाह्य वसुली करणाऱ्यांवर कारवाई करावी, अशी मागणी निवेदनाद्वारे करण्यात आली.

"दुष्काळात रोजगार नाही, घरात पैसा नाही; मग कर्जाचे हप्ते भरायचे तरी कसे?" असा सवाल उपस्थित करत संकटात सापडलेल्या महिलांना आर्थिक दिलासा देण्याची गरज नरवाडे यांनी अधोरेखित केली.

महिलांना सन्मानाने जगता यावे, त्यांच्यावर कोणत्याही प्रकारची जबरदस्ती होऊ नये आणि प्रशासनाने या प्रश्नात तातडीने हस्तक्षेप करावा, अशी मागणी जन आंदोलन आधार संघर्ष समिती च्या वतीने जगदीश नरवाडे शारदा फोन करपे आरती गजानन मस्के गंगा भगवान काळे छायाबाई राऊत शशिकला सुनील आसोले परवीण फिरोज पठाण यांच्यासह शेकडो महिला उपस्थित होत्या जनतेने कायदा हातात घेण्या अगोदर मायक्रो फायनान्स कर्ज वसुली स्थगित करावी जनतेचा संयम तुटण्याअगोदर जिल्हाधिकारी महोदयांनी तात्काळ कर्ज वसुली स्थगिती आदेश काढून न्याय द्यावा जगदीश नरवाडे संस्थापक अध्यक्ष जन आंदोलन आधार संघर्ष समिती

खुंरगे वाडी येथे जानकु शिंदे यांच्या मुलाचा नामकरण सोहळा व वाढदिवस उत्साहात संपन्न

कुटुंबीय, नातेवाईक व ग्रामस्थांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती

कर्जत – कर्जत तालुक्यातील खुंरगे वाडी येथील रहिवासी जानकु शिंदे यांच्या मुलाचा नामकरण सोहळा व वाढदिवस नुकताच मोठ्या उत्साहात संपन्न झाला.

यावेळी घरगुती कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. बाळाच्या उज्वल भविष्यासाठी उपस्थित मान्यवरांनी व ग्रामस्थांनी शुभाशीर्वाद दिले. लहान बाळाला पाहण्यासाठी व शुभेच्छा देण्यासाठी नातेवाईक, मित्र परिवार व खुंरगे वाडी येथील ग्रामस्थ मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

कार्यक्रमादरम्यान पारंपारिक पद्धतीने नामकरण विधी पार पडला. त्यानंतर केक कापून वाढदिवस साजरा करण्यात आला. यावेळी जानकु शिंदे यांनी उपस्थित सर्वांचे आभार मानले. कार्यक्रमाचे वातावरण आनंदमय व उत्साही होते.

इंदपवाडीच्या आदित्य मुंडेची ISRO / NASA सहल परीक्षेत जिल्हास्तरावर झेप!

तालुकास्तरावरील यशानंतर जिल्हास्तरासाठी पात्र; आदित्यचे सर्व स्तरांतून अभिनंदन

इंदपवाडी | इंदपवाडी येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक शाळेचा विद्यार्थी आदित्य मनीषा अनंत मुंडे याने ISRO / NASA सहल परीक्षेत तालुकास्तरावरून जिल्हास्तरासाठी पात्रता मिळवून उल्लेखनीय यश संपादन केले आहे. त्याच्या या यशामुळे इंदपवाडी गावासह शाळेच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला गेला आहे.

आदित्यने मिळवलेल्या या यशाबद्दल त्याचे सर्वत्र अभिनंदन होत असून, त्याच्या पुढील शैक्षणिक वाटचालीसाठी शुभेच्छांचा वर्षाव होत आहे. विद्यार्थ्यांच्या जिद्दीला, मेहनतीला आणि गुणवत्तेला योग्य संधी मिळाल्यास ते मोठी भरारी घेऊ शकतात, याचे आदित्यने उदाहरण घालून दिले आहे.

आदित्यने भविष्यातही अशीच यशाची शिखरे गाठावीत आणि आपल्या गावाचे व शाळेचे नाव उज्ज्वल करावे, अशा सदिच्छा व्यक्त केल्या जात आहेत.

दैनिक
अतुल्य महाराष्ट्र
● बीड, गुरुवार, 29 ऑक्टोबर 2026

परळीत एकाच दिवशी दोन ठिकाणी पोलिसांची कारवाई १ लाख ५९ हजारांचा मुद्देमाल जप्त!

प्रतिबंधित गुटखा-पान मसाल्याविरोधात पोलिसांची कारवाई

परळी वैजनाथ | प्रतिनिधी

परळी शहरातील वेगवेगळ्या दोन भागांत एकाच दिवशी करण्यात आलेल्या कारवाईमुळे अवैध धंदे करणाऱ्यांचे धाबे दणाणले आहेत. या दोन्ही कारवायांमध्ये एकूण १ लाख ५९ हजार ३४० रुपये किमतीचा मुद्देमाल ताब्यात घेण्यात आला आहे.

■ **बरकत नगरात प्रतिबंधित गुटखा-पान मसाल्यावर कारवाई**

परळी शहरातील बरकत नगर परिसरात महाराष्ट्र शासनाने प्रतिबंधित केलेला गुटखा व पान मसाला साठवून ठेवल्याप्रकरणी संभाजीनगर पोलिसांनी कारवाई केली. या कारवाईत १ लाख ३३ हजार ११६ रुपये किमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आल्याची माहिती समोर आली आहे.

या प्रकरणी मोईन मिरासाहब कुरेशी (वय ३२, रा. आझाद नगर, सध्या बरकत नगर, परळी वैजनाथ) याच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

■ **दुसरी कारवाई -**

शहरातील हनुमाननगर परिसरात एका घरावर छापा टाकून पोलिसांनी २६ हजार २२४ रुपये किमतीचा प्रतिबंधित गुटखा, पान मसाला व तंबाखूजन्य पदार्थांचा मुद्देमाल जप्त केला. या प्रकरणी परमेश्वर अंगद फड (वय ३८, रा. हनुमाननगर, परळी वैजनाथ) याच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

दिनांक २७ ऑक्टोबर २०२६ रोजी रात्री ११ वाजण्याच्या सुमारास ही कारवाई करण्यात आली. महाराष्ट्र शासनाने प्रतिबंधित केलेले गुटखा, पान मसाला व तंबाखूजन्य पदार्थ घरात साठवून त्यांची बेकायदेशीर विक्री केली जात असल्याची माहिती पोलिसांना मिळाली होती. या माहितीच्या आधारे पोलिसांनी छापा टाकून मुद्देमाल जप्त केला.

■ **दोन कारवाया, एकूण १.५९ लाखांचा मुद्देमाल**

परळी शहरातील दोन वेगवेगळ्या भागांत झालेल्या कारवायांमध्ये एकूण १ लाख ५९ हजार ३४० रुपयांचा मुद्देमाल ताब्यात घेण्यात आला आहे.

सदरील कारवाई पोलीस अधीक्षक नवनीत काँवत, अप्पर पोलीस अधीक्षक श्रीमती चेतना तिडके आणि सहाय्यक पोलीस अधीक्षक ऋषिकेश शिंदे यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली.

अनेक अडथळ्यांवर मात; कडा (महेश) साखर कारखान्याचा सोमवारी प्रत्यक्ष गळीत हंगाम होणार सुरू

माजी आमदार भीमराव धोंडे यांच्या प्रयत्नांना यश, शेतकरी-कामगारांमध्ये आनंदाचे वातावरण

आष्टी (प्रतिनिधी)

आर्थिक अडचणी, प्रशासकीय प्रश्न, गाळप परवान्याचा वाद आणि विविध राजकीय घडामोडींमुळे अनेक वर्षांपासून बंद असलेल्या आष्टी तालुक्यातील कडा येथील महेश सहकारी साखर कारखान्याच्या पुनरुज्जीवनाचा मार्ग अखेर मोकळा झाला आहे. सोमवार, दि. २ नोव्हेंबर रोजी दुपारी 1 : 30 वाजता कारखान्याच्या सन २०२६-२७ च्या गळीत हंगामाचा शुभारंभ होणार असून, या घडामोडीमुळे परिसरातील ऊस उत्पादक शेतकरी, कामगार आणि नागरिकांमध्ये आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे.

कारखाना पुन्हा सुरू करण्यासाठी माजी आमदार भीमराव धोंडे यांनी सातत्याने प्रयत्न केले. त्यांच्या मार्गदर्शनाखाली कारखान्याच्या पुनरुज्जीवनासाठी हालचालींना गती मिळाली. मार्च २०२५ मध्ये कर्ज तडजोडीनंतर कारखान्याचा ताबा मिळविण्याची प्रक्रिया, त्यानंतर यंत्रसामग्रीच्या दुरुस्तीचे काम आणि ऑक्टोबर २०२६ मध्ये बॉयलरचे अग्निप्रदीपन असे महत्त्वाचे टप्पे पार

पडले. या प्रवासात अनेक अडचणी आणि आव्हानांना सामोरे जावे लागले. मात्र, कारखाना पुन्हा सुरू करण्याच्या प्रयत्नांना सातत्याने चालना मिळत राहिली.

मे २०२६ मध्ये संचालक मंडळाची बिनविरोध निवड झाल्यानंतर चेअरमन डॉ. अजय धोंडे, व्हाईस चेअरमन दादासाहेब जगताप, कार्यकारी संचालक गिरीश झगडे आणि सर्व संचालक मंडळाने कारखाना सुरू करण्याच्या दृष्टीने प्रयत्नांना पुढे नेले. अनेक वर्षांपासून बंद असलेला कारखाना पुन्हा सुरू होण्याच्या दिशेने वाटचाल करत असल्याने हा क्षण आष्टी तालुक्याच्या सहकार क्षेत्रासाठी महत्त्वपूर्ण मानला जात आहे.

महेश सहकारी साखर कारखाना सुरू झाल्यामुळे स्थानिक ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना गाळपाची सुविधा उपलब्ध होण्यास मदत होईल, तसेच ऊस वाहतूकदार, ऊसतोडणी मजूर, कामगार आणि परिसरातील पूरक व्यवसायांना चालना मिळण्याची अपेक्षा आहे. कारखाना नियमितपणे सुरू राहून शेतकऱ्यांना उसाचे पैसे वेळेत मिळाले, तर ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला मोठा आधार मिळू शकतो. त्यामुळे आगामी गळीत हंगामाकडे संपूर्ण तालुक्याचे लक्ष लागले आहे.

सोमवारी होणाऱ्या गळीत हंगामाच्या शुभारंभ कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी माजी आमदार भीमराव धोंडे राहणार असून, आमदार सुरेश धस, माजी आमदार साहेबराव दरेकर, माजी आमदार बाळासाहेब आजबे आणि मेहबूब शेख यांच्या शुभहस्ते हंगामाचा शुभारंभ होणार आहे. या सोहळ्यास परिसरातील शेतकरी, कामगार आणि नागरिकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहावे, असे आवाहन कारखान्याचे चेअरमन डॉ. अजय धोंडे, व्हाईस चेअरमन दादासाहेब जगताप, कार्यकारी संचालक गिरीश झगडे आणि संचालक मंडळाने केले आहे.

अनेक वर्षांच्या प्रतीक्षेनंतर महेश सहकारी साखर कारखान्याची सुरू होणारी ही नवी वाटचाल म्हणजे संघर्षातून उभारी घेण्याचा महत्त्वपूर्ण टप्पा आहे. आता नियमित गाळप, शेतकरी हित आणि आर्थिक सक्षमतेच्या माध्यमातून कारखाना पुन्हा सहकार क्षेत्रात आपले स्थान निर्माण करणार का, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

इंदूरच्या 'मराठी वारसा फेस्टिव्हल'मध्ये आष्टीच्या 'मोदकाच्या आमटी'चा डंका!

आष्टी (प्रतिनिधी)

महाराष्ट्राच्या समृद्ध खाद्यसंस्कृतीचा वारसा जपत आष्टीच्या पारंपरिक चवीने थेट इंदूरमध्ये आपली मोहोर उमटवली आहे. इंदूर येथे आयोजित तीन दिवसीय 'मराठी वारसा फेस्टिव्हल'मध्ये आष्टी शहराची खास ओळख असलेल्या 'मोदकाच्या आमटी'ने तब्बल ५० हून अधिक पारंपरिक खाद्यपदार्थांवर मात करत प्रथम पारितोषिक पटकाविले. आष्टीतील यशोदीप खानावळीच्या संस्थापिका केशरबाई सिदनकर आणि त्यांची कन्या सुप्रिया मेहकर यांनी आपल्या पाककौशल्याच्या जोरावर मिळविलेल्या या यशामुळे आष्टीच्या खाद्यसंस्कृतीचा नावलौकिक राज्याबाहेर पोहोचला असून, तालुक्याच्या शिरपेचात मानाचा तुरा रोवला गेला आहे.

महाराष्ट्राच्या विविध भागांतील पारंपरिक खाद्यपदार्थांचे दर्शन घडविणाऱ्या या महोत्सवात राज्याच्या समृद्ध पाकपरंपरेचा अनोखा संगम पाहायला मिळाला. खान्देशातील झणझणीत पदार्थ, मराठवाड्यातील अस्सल ग्रामीण खाद्यसंस्कृती, कोकणातील नारळाच्या वापरातून तयार होणाऱ्या रुचकर पाककृती आणि पश्चिम महाराष्ट्रातील विविध पारंपरिक पदार्थ अशा अनेक खाद्यवैशिष्ट्यांनी महोत्सवात रंगत आणली होती. या स्पर्धेत आष्टीच्या मोदकाच्या आमटीने आपल्या वेगळ्या चवीने आणि पारंपरिक वैशिष्ट्याने लक्ष वेधून घेतले. स्पर्धेतील ५० हून अधिक खाद्यपदार्थांमध्ये या पदार्थाने प्रथम क्रमांक मिळविल्याने आष्टीच्या पाककलेचे विशेष कौतुक होत आहे.

आष्टी शहरातील यशोदीप खानावळ ही आपल्या खास खाद्यपदार्थांसाठी परिचित आहे. या खानावळीच्या माध्यमातून केशरबाई सिदनकर यांनी अनेक वर्षांपासून पारंपरिक चवीचा वारसा जपला आहे. त्यांची कन्या सुप्रिया मेहकर यांनीही या पाककलेला साथ देत इंदूरच्या महोत्सवात आष्टीच्या

मोदकाच्या आमटीचे सादरीकरण केले. घराघरांत आणि स्थानिक खानावळींमध्ये जपल्या जाणाऱ्या पारंपरिक पाककृतीला मोठ्या व्यासपीठावर सन्मान मिळाल्याने त्यांच्या या यशाचे महत्त्व अधिक वाढले आहे.

आष्टीच्या मोदकाच्या आमटीचे वैशिष्ट्य म्हणजे तिच्याशी जोडलेली स्थानिक खाद्यपरंपरा, अस्सल चव आणि पिढ्यान्पिढ्या जपली गेलेली पाककला. ग्रामीण भागातील पारंपरिक पदार्थांना आधुनिक खाद्यसंस्कृतीच्या स्पर्धेतही स्वतःचे वेगळे स्थान निर्माण करता येते, हे या यशातून अधोरेखित झाले आहे. अनेकदा स्थानिक पातळीपुरते मर्यादित राहणारे खाद्यपदार्थ योग्य व्यासपीठ मिळाल्यास व्यापक स्तरावर ओळख निर्माण करू शकतात, याचे आष्टीच्या मोदकाच्या आमटीने उदाहरण घालून दिले आहे.

जर्मन परीक्षेत पुणे पाठशालेच्या चिमुरडीची चमक; माहेश्वरी संतोष सानपचे घवघवीत यश!

सीनियर केजीत शिकणाऱ्या माहेश्वरीने पटकावले अव्वल स्थान; शाळेसह सानप परिवाराच्या शिरपेचात मानाचा तुरा

प्रतिनिधी - सोपान पगारे

लहान वयातच आपल्या बुद्धिमत्तेची आणि अभ्यासातील कौशल्याची चमक दाखवत पुणे पाठशाला शाळेच्या सीनियर केजी (Senior KG) वर्गातील विद्यार्थिनी माहेश्वरी संतोष सानप हिने नुकत्याच पार पडलेल्या प्रतिष्ठित जर्मन परीक्षेत (German Test) घवघवीत यश संपादन केले आहे. या परीक्षेत तिने अव्वल स्थान मिळवत आपल्या यशाची मोहोर उमटवली असून, तिच्या या कामगिरीमुळे शाळेसह सानप परिवाराच्या आनंदात भर पडली आहे.

अत्यंत कमी वयात अभ्यासातील सातत्य, जिद्द आणि कौशल्याच्या जोरावर माहेश्वरीने हे उल्लेखनीय यश मिळवले. तिच्या या कामगिरीने शाळेचे नाव उज्ज्वल झाले असून, तिच्यावर सर्व स्तरांतून अभिनंदनाचा वर्षाव होत आहे.

माहेश्वरीच्या या यशाबद्दल पुणे पाठशाला शाळेच्या व्यवस्थापनासह शिक्षकांनी तिचे विशेष कौतुक केले आहे. या परीक्षेत शाळेतील अन्य विद्यार्थ्यांनीही

सहभाग नोंदवून आपापल्या परीने चांगली कामगिरी करण्याचा प्रयत्न केला.

माहेश्वरीने मिळवलेले हे यश इतर विद्यार्थ्यांसाठीही प्रेरणादायी ठरणारे आहे. तिच्या पुढील शैक्षणिक वाटचालीतही अशीच प्रगती होऊन तिने यशाची नवनवी शिखरे सर करावीत, अशा शुभेच्छा शाळेचे संस्थापक, मुख्याध्यापक आणि शिक्षकांनी व आष्टी तालुक्यातील मित्र परिवार यांनी दिल्या आहेत.

दुष्काळग्रस्तांच्या तोंडाला पाने पुसली!

दिवाळीसाठी केवळ ५ हजार रुपयांची 'तुटपुंजी' मदत; बोलाची कधी अन.... कॉ.ॲड.अजय बुरांडे

बीड / प्रतिनिधी

राज्यातील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना मोठा दिलासा देण्याच्या गप्पा मारणाऱ्या राज्य शासनाने, प्रत्यक्षात शेतकऱ्यांच्या हाती केवळ ५,००० रुपयांची तुटपुंजी मदत टेकवून त्यांच्या जखमेवर मीठ चोळले आहे. सन २०२६ च्या खरीप हंगामातील परिस्थितीच्या आधारे राज्यातील ३०४ तालुक्यांमध्ये दुष्काळ जाहीर करण्यात आला आहे. या दुष्काळी भागातील आर्थिक संकटात सापडलेल्या शेतकऱ्यांना दिवाळीपूर्वी तातडीचा आर्थिक दिलासा देण्यासाठी रुपये ५,००० ची अग्रिम मदत थेट बँक खात्यात (DBT) जमा करण्याबाबतचा शासन निर्णय २८ ऑक्टोबर २०२६ रोजी जारी करण्यात आला आहे.याबाबत किसान सभेचे राज्य सहसचिव कॉ.अजय बुरांडे यांनी खंत व्यक्त करत हे केवळ नौटंकी असून वेगवेगळी अटी/शर्ती लावून दुष्काळ बाधित शेतकऱ्यांना मदतीपासून वंचीत ठेवण्याचा डाव असल्याचे मत व्यक्त केले.

शासन निर्णयातील निकषांनुसार, ज्या

शेतकऱ्यांच्या पिकांचे ३३% पेक्षा जास्त नुकसान झाले आहे अशा सर्व शेतकऱ्यांना सरसकट अग्रिम मदत रू. ५००० वाटप करण्यात येणार आहे. पीक उत्पादनासाठी शेतकऱ्यांनी केलेला हजारो रुपयांचा खर्च आणि झालेले ३३ टक्क्यांहून अधिक नुकसान पाहता, ही ५ हजार रुपयांची मदत म्हणजे 'उंटाच्या तोंडात जिरे' असल्याची संतप्त प्रतिक्रिया किसान सभा आणि

शेतकरी वर्गातून उमटत आहे. नुकसानीचे क्षेत्र कितीही मोठे असले तरी 'सरसकट' ५ हजार रुपये देऊन शासनाने शेतकऱ्यांची केवळ बोळवण केली आहे.

दुष्काळ बाधीत शेतकऱ्यांसाठी एकूण ७,५०० कोटी इतकी रक्कम खर्च करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे. यासाठी सन २०२६-२७ करिता उपलब्ध असलेली रू. २,००० कोटी अर्थसंकल्पीय तरतूद तसेच 'उणे प्राधिकार' द्वारे रू. ५,५०० कोटी अशी एकूण रू. ७,५०० कोटी तरतूद करण्यात आली आहे. आकड्यांचा खेळ मोठा करून शासनाने स्वतःची पाठ थोपटून घेतली असली तरी, प्रति शेतकरी मिळणारी रक्कम अत्यंत नगण्य असल्याने ही दिवाळी भेट म्हणजे निव्वळ धूळफेक ठरत आहे.

शेतकऱ्यांना दिलेल्या मदतीचा निधी बँकांनी कर्ज खात्यात अथवा अन्यथा वसुलीसाठी वळती करु नये याकरिता जिल्हाधिकारी यांनी सर्व बँकांना आवश्यक त्या सूचना निर्गमित कराव्यात, असे आदेश देण्यात आले आहेत. तसेच, दिनांक १.११.२०२५ ते आज रोजीपर्यंत ज्यांनी ई-केवायसी केली आहे त्यांची ई-केवायसी करण्याची आवश्यकता राहणार नाही आणि वन पट्टाधारक शेतक-यांना ई-केवायसी आधारे अग्रीम मदत देण्यात येईल. असे असले तरी, प्रशासकीय लालफीतशाही आणि बँकांची आडमुठी भूमिका पाहता ऐन दिवाळीपूर्वी खरोखरच ही रक्कम सर्व १.५ कोटी शेतकऱ्यांच्या खात्यात जमा होणार का, हा मोठा प्रश्नच आहे.दिवाळीच्या पार्श्वभूमीवर ३०४ दुष्काळी तालुक्यांसाठी काढलेला हा मदतीचा शासन आदेश म्हणजे शेतकऱ्यांना संकटातून बाहेर काढण्याऐवजी केवळ राजकीय सोपस्कार पूर्ण करण्याचा प्रकार असल्याचे स्पष्ट होत आहे.

5 हजाराची तूटपुंजी मदत करून, मागच्या घोषणांचा अनुभव पाहता करोडो रुपये जाहिरातीवर खर्च केले जातील.आम्ही कसे शेतकऱ्यांचे खरे वाली आहोत हे दाखवण्याचा केविलवाना प्रयत्न केला जाईल. 80 ते 100% पर्यंत शेतकऱ्यांचे नुकसान झालेले असताना 33% नुकसानीची अट टाकण्याची गरज नव्हती. या दुष्काळी परिस्थितीत शेतकऱ्यांना सरसकट मदत होणे गरजेचे आहे.